

Akt nr. 11

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000

F +45 7226 9001

M sum@sum.dk

W www.sum.dk

Statsforvaltningen Sjælland
Dronningensgade 30
4800 Nykøbing F.

Dato: 12. ^{april} marts 2010

Kontor: Forvaltningsjuridisk

Kontor

Sagsbeh.: MKI

J.nr.: 2009-5756

Dok-nr:

Statsforvaltningen Sjælland har ved breve af 1. og 11. marts 2010 besvaret Indenrigs- og Socialministeriets (nu Indenrigs- og Sundhedsministeriet) brev af 22. januar 2010, hvorved ministeriet har anmodet Statsforvaltningen Sjælland om en udtalelse med henblik på, at ministeriet får mulighed for at tage stilling til, om der er grundlag for, at ministeriet tager en udtalelse fra Statsforvaltningen Sjælland af 29. maj 2009 op til behandling.

Baggrunden for Indenrigs- og Sundhedsministeriets anmodning om udtalelse fra Statsforvaltningen Sjælland er, at Folketingets Ombudsmand ved breve af 27. juni og 4. august 2009 med bilag på vegne af Anne Vinkel Sørensen og Ulf Steen Hansen har henvendt sig til ministeriet med henblik på, at ministeriet får mulighed for at tage stilling til, om der er grundlag for, at ministeriet tager ovennævnte udtalelse fra Statsforvaltningen Sjælland til Anne Vinkel Sørensen og Ulf Steen Hansen op til behandling.

Ved udtalelsen af 29. maj 2009 afviser Statsforvaltningen Sjælland at indlede en tilsynssag mod Guldborgsund Kommune i tilknytning til en sag om opførelse af en gyllebeholder uden landzonetilladelse.

Om begrundelsen for ikke at indlede en tilsynssag fremgår følgende af Statsforvaltningen Sjællands brev af 29. maj 2009:

"Det fremgår af Naturklagenævnets afgørelse af 2. marts 2009, at nævnet afviser at behandle Deres klage over den i 2007 opførte gyllebeholder, fordi klagefristen er overskredet.

Hvis en sag vedrører forhold, som kan indbringes for en klageinstans – fx Naturklagenævnet – viger tilsynets legalitetstilsyn til fordel for sagens behandling ved denne instans, jf. § 48, stk. 3, i den kommunale styrelseslov. Er der klagepunkter, som rekursinstansen af formelle grunde ikke kan behandle – f.eks. fordi en klagefrist er overskredet, som rekursinstansen ikke vil eller ikke kan dispensere fra, eller fordi der ikke er en klageberettiget, som klager – kan det kommunale tilsyn efter omstændighederne tage stilling til disse klagepunkter. Har rekursinstansen truffet afgørelse i en sag, kan tilsynet ikke behandle sagen, fordi det kommunale tilsyn er rettet mod afgørelser truffet af kommuner, ikke af rekursinstanser.

Det kommunale tilsyn tager som altovervejende hovedregel ikke sager op til behandling, som en rekursinstans har afvist at behandle, fordi en klagefrist er overskredet. Vi finder, at det er af afgørende betydning, at en sags parter - særligt den begunstigede

part – kan indrette sig på klagefristen, særligt når det som i denne sag er tredjemand, der klager. En i lovgivningen fastsat klagefrist ville således også være uden betydning, hvis man uden særlig begrundelse behandlede sager, hvor klagefristen var overskredet. Der henvises i øvrigt også til, at rekursinstanser normalt selv har mulighed for at dispensere fra klagefrister, hvis rekursinstansen finder grundlag herfor. Tilsynet finder på den baggrund ikke grundlag for at tage Deres henvendelse vedrørende den i 2007 opførte gyllebeholder op til behandling.”

I forlængelse af Indenrigs- og Socialministeriets brev af 22. januar 2010, hvor ved ministeriet anmoder Statsforvaltningen Sjælland om, at statsforvaltningen i sin udtalelse til ministeriet nærmere uddyber sin opfattelse af retsgrundlaget for den af statsforvaltningen i udtalelsen af 29. maj 2009 beskrevne praksis, herunder hvilke kriterier der efter statsforvaltningens opfattelse er pligt til at inddrage i forbindelse med statsforvaltningens beslutning om, hvorvidt der skal rejses en tilsynssag i et tilfælde, hvor en klagemyndighed har afvist at behandle en klage på grund af, at en klagefrist er sprunget, oplyser statsforvaltningen i sit brev af 11. marts 2010 bl.a. følgende:

”Retsgrundlaget er lov om kommunernes styrelse § 48, stk. 3.

...

Det fremgår af forarbejderne til § 48, stk. 3 (FT 2002/2003, Tillæg A, s. 5693:

”Det er en betingelse for at udelukke statsamtmandens tilsyn, at vedkommende rekursmyndighed eller lovbestemte sektortilsynsmyndighed kan tage stilling til den pågældende sag. Det følger heraf, at hvis der f.eks. er spørgsmål, som en rekursmyndighed af formelle grunde ikke kan behandle f.eks. fordi en klagefrist er sprunget, som rekursinstansen ikke vil eller kan dispensere fra, eller der ikke er en klageberettiget, som klager kan statsamtmanden tage stilling til disse spørgsmål.”

Det fremgår af Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, Hans. B. Thomsen m.fl., DJØF 2. udgave 2010 s. 413:

”Det er en betingelse for at udelukke statsforvaltningens tilsyn, at vedkommende rekursmyndighed eller lovbestemte sektortilsynsmyndighed kan tage stilling til den pågældende sag. Det følger heraf, at hvis der f.eks. er spørgsmål, som en rekursmyndighed af formelle grunde ikke kan behandle – f.eks. fordi en klagefrist er sprunget, som rekursinstansen ikke vil eller kan dispensere fra, eller der ikke er en klageberettiget, som klager – kan statsamtmanden tage stilling til disse spørgsmål.”

På ovenstående baggrund finder statsforvaltningen, at den givne begrundelse i brev af 29. maj 2009 om statsforvaltningens praksis, ikke er i overensstemmelse med lovgrundlaget. Den givne begrundelse er således forkert, og begrundelsen er som sådan ikke dækkende for statsforvaltningens retsanvendelse, når der træffes beslutning om, hvorvidt der skal rejses en tilsynssag i et tilfælde, hvor en klagemyndighed har afvist at behandle en klage på grund af, at en klagefrist er sprunget.

Statsforvaltningen kan oplyse, at det er vores opfattelse at vi skal foretage en konkret vurdering i hvert tilfælde, hvor følgende kriterier indgår:

- fristoverskridelsens længde,
- afgørelsens betydning for klageren, private og offentlige interesser,
- hensynet til dem, der har indrettet sig på den trufne afgørelses opretholdelse,

- spørgsmål om der er begået en fejl hos myndighederne
- eventuelle undskyldende omstændigheder

Statsforvaltningen er på baggrund af Indenrigs- og Sundhedsministeriets henvendelse blevet opmærksom på, at beslutningen af 29. maj 2009 om afvisning af at rejse en tilsynssag er truffet på et utilstrækkeligt grundlag. Det er således ikke muligt at foretage en vurdering af samtlige ovenstående kriterier på det foreliggende grundlag.

Statsforvaltningen vil derfor hurtigst muligt rette henvendelse til Kommunalbestyrelsen i Guldborgsund Kommune og anmode om supplerende oplysninger i form af en udtalelse i sagen om opførelse af en gyllebeholder.”

I den anledning skal Indenrigs- og Sundhedsministeriet udtale følgende:

I § 48, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse afgrænses statsforvaltningens kompetence som tilsynsmyndighed overfor kommunerne i forhold til sager, hvor en rekursmyndighed eller lovbestemt sektortilsynsmyndighed kan tage stilling til den pågældende sag. I det omfang en rekursmyndighed eller lovbestemt sektortilsynsmyndighed kan tage stilling til en konkret sag, hvor statsforvaltningen ikke allerede jf. lov om kommunernes styrelse § 47, stk. 1, eller § 48, stk. 1 og 2, er afskåret fra at tage stilling, har statsforvaltningen ikke kompetence til at føre legalitetstilsyn med kommunen i den pågældende sag. Af § 48, stk. 3, følger jf. forarbejderne hertil, at hvis der f.eks. er spørgsmål, som en rekursmyndighed af formelle grunde ikke kan behandle – f.eks. fordi en klagefrist er sprunget, som rekursinstansen ikke vil eller kan dispensere fra – har statsforvaltningen kompetence til at tage stilling til disse spørgsmål som led i tilsynet med kommunerne.

I det omfang en statsforvaltning jf. lov om kommunernes styrelse § 47, stk. 1, og § 48 har kompetence til at føre tilsyn med en kommune, må statsforvaltningen tage stilling til, om der er tilstrækkeligt grundlag for at rejse en tilsynssag jf. lov om kommunernes styrelse § 48 a. Statsforvaltningens sager som led i tilsynet med kommunernes rejses således af egen drift.

Statsforvaltningen har dog i visse tilfælde som led i tilsynet med kommunerne pligt til at undersøge en given sag nærmere. Statsforvaltningen har således initiativpligt i forhold til visse sager, og statsforvaltningens vurdering af, om der er grundlag for at rejse en tilsynssag, skal ske under inddragelse af nærmere bestemte hensyn. Det afgørende for, om statsforvaltningen har initiativpligt i forhold til en given sag er jf. forarbejderne til lov om kommunernes styrelse § 48 a, om der foreligger oplysninger, som giver grund til at antage, at der er vis sandsynlighed for en ulovlighed, som ikke er bagatelagtig.

Der skal således som led i statsforvaltningens vurdering af, om der er initiativpligt i forhold til en sag, hvor en klagemyndighed har afvist at behandle en klage på grund af, at en klagefrist er sprunget, lægges vægt på, om de oplysninger, som foreligger om sagen, gør, at der er grund til at antage, at der er vis sandsynlighed for en ulovlighed, som ikke er bagatelagtig. Som led i denne vurdering vil det efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse bl.a. efter

omstændighederne kunne være relevant at lægge vægt på den kommunale afgørelses betydning for klageren, samt om der er begået fejl af kommunen.

Statsforvaltningens pligt til at rejse en tilsynssag kan dog begrænses, selv om der i en given sag foreligger oplysninger, som giver grund til at antage, at der er vis sandsynlighed for en ulovlighed, som ikke er bagatelagtig. Der er således jf. forarbejderne til § 48 a i lov om kommunernes styrelse ikke pligt til at undersøge spørgsmål, der ikke har betydning for retstilstanden i dag. En sags alder kan således i sig selv have betydning for vurderingen af, om statsforvaltningen bør rejse en sag.

Der kan således som led i statsforvaltningens vurdering af, om initiativpligten suspenderes i forhold til en sag, hvor en klagemyndighed har afvist at behandle en klage på grund af, at en klagefrist er sprunget, lægges vægt på, om sagens alder gør, at eventuelle ulovligheder i sagen ikke har betydning for retstilstanden i dag. Som led i denne vurdering vil det efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse bl.a. efter omstændighederne kunne være relevant at lægge vægt på fristoverskridelsens længe.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan i øvrigt henvise til s. 4 i Indenrigsministeriets brev af 5. september 1990 til Tilsynsrådet for Frederiksborg Amt, der vedlægges i kopi.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal anmode om, at ovennævnte inddrages i Statsforvaltningen Sjællands fornyede vurdering af, om der er grundlag for at rejse en tilsynssag på baggrund af henvendelsen fra Anne Vinkel Sørensen og Ulf Steen Hansen vedrørende utilfredshed med Guldborgsund Kommune i tilknytning til en sag om opførelse af en gyllebeholder uden landzonetilladelse.

Kopi af dette brev er sendt til Folketingets Ombudsmand, Anne Vinkel Sørensen og Ulf Steen Hansen samt Guldborgsund Kommune.

Med venlig hilsen

Pernille Christensen
Kontorchef